

'Teleconferencing is geen alternatief'

Buck Consultants: innovatie heeft clusters nodig

door **Wouter van Bergen**

AMSTERDAM • Corona of geen corona, het aantal clusters van innovatieve bedrijven en organisaties in steden zal ook in de toekomst blijven toenemen. De voordelen van het in de buurt hebben van bij andere innovatieve partijen wegen niet op tegen de efficiëntie van overleg via teleconferencing, waaraan bedrijven nu noodgedwongen aan wennen.

Dat schrijft vestigingsplaatsconsultant Buck Consultants in een rapport innovatiedistricten. Mede-auteur René Buck noemt recente analyses waarin wordt beweerd dat 'social distancing' de bodem wegvaagt onder de voordelen die ontstaan als innovatieve bedrijven en instellingen bij elkaar kruipen, zoals in Brainport Eindhoven en Groot-Amsterdam. „De trend dat innovatieve bedrijven

naar stedelijke gebieden trekken waar ze bij elkaar gaan zitten, bestaat al jaren. Die stuit nu misschien even op een hindernis, maar uiteindelijk zet de trend wel door.”

Buck baseert zich onder andere op ervaringen in steden die te leiden hebben gehad onder de SARS-uitbraak begin deze eeuw, zoals Seoul, Taipei en Singapore. „Daar zijn bedrijven elkaar blijven opzoeken”, zegt hij.

Dat zal volgens Buck ook na corona zo blijven, omdat de belangrijkste drijf-

Voormalig Philips-terrein Strijp S in Eindhoven herbergt nu een cluster van innovatieve bedrijfjes.
FOTO ANP

veren achter de trend in stand blijven. „De eerste daarvan is dat innovatie een proces is waarbij je meerdere partijen moet betrekken, het liefs van divers pluimage. De tweede is dat bij die samenwerking vaak verschillende disciplines betrokken zijn, en de derde is dat talent nu

Naast de grote 'science parken' en 'campussen' in de buurt van snelwegen, waar grote onderzoeksinstituten of universiteiten de kernen van vormen, ziet Buck in de toekomst meer 'innovation districts' ontstaan in echt stedelijke omgevingen met woningen en horeca in de buurt, zoals rond het voormalige Philips-terrein Strijp S in Eindhoven.

„Men zegt dat het nog een jaar zal duren voordat er een vaccin is, en geef het daarna nog een halfjaar en ik denk dat je zult zien dat deze trend zich weer herpakt”, zegt Buck. Totdat een vaccin is gevonden, is het volgens hem logisch om voorzichtig te blijven. „In Singapore leek men de uitbraak onder controle en probeerden de autoriteiten het normale leven zoveel mogelijk te hervatten, maar daar nu wel sprake van een grote tweede golf. Daar is het aantal sterfgevallen nu groter dan in het begin.”

'Onzin dat corona eind maakt aan clusteridee'

eenmaal wordt aangetrokken door de stad”, zegt hij. „Steden blijven de motor van innovatie. Dat is niet veranderd.”

Sparren

Voor creatieve processen en innovatie biedt vergaderen op afstand geen goed alternatief. „Sparren is de basis van innovatie. En hoe vaak gebeurt het niet dat in de nasleep van de vergadering niet iemand met een goed idee komt”, zegt Buck.